

SU KUO SUSITINKA SEIMO NARIAI?

2021 RUDUO
2020-2024 M. KADENCIJA

Viešoji įstaiga „Transparency International“ Lietuvos skyrius (TILS) yra tarptautinės organizacijos „Transparency International“ padalinys, veikiantis Lietuvoje nuo 2000 m. TILS - nepolitinė organizacija, bendraujanti ir koordinuojanti savo veiklą tiek su vyriausybinėmis, tiek nevyriausybinėmis organizacijomis Lietuvoje bei užsienyje.

Studiją rengė: Deividas Bačiulis, Ieva Dunčikaitė, Sergejus Muravjovas, Gabija Račaitė.

Studijos išvalgų dizainą paruošė: Kristina Alijošiūtė

„Transparency International“ Lietuvos skyrius dėkoja prie studijos prisidėjusiam savanoriui: Rokui Brazinskiui.

Siekiant užtikrinti šioje ataskaitoje pateiktos informacijos tikslumą buvo imtasi visų tam reikalingų priemonių. Vis dėlto „Transparency International“ Lietuvos skyrius negali prisiimti atsakomybės už pasekmes, galinčias atsirasti dėl šios informacijos naudojimo kitais tikslais ar kituose kontekstuose. Ši ataskaita remiasi informacija, kuri buvo prieinama 2022 m. vasario 1-28 dienomis.

„Transparency International“ Lietuvos skyrius, 2022 m.

www.transparency.lt

1. SANTRAUKA IR REKOMENDACIJOS

Šios apžvalgos tikslas – sužinoti, kaip LR Seimo nariai skelbė savo darbotvarkes ir pranešė apie susitikimus su įvairių interesų grupių atstovais 2020-2024 m. kadencijos, 2021 m. rudens sesijos metu, bei palyginti šiuos rezultatus su 2021 m. pavasario sesijos duomenimis (studiją galite rasti [čia](#)).

TILS peržiūrėjo viešose Seimo narių darbotvarkėse 2021 m. pavasario sesijos metu (2021 m. rugsėjo 10 d. – 2022 m. vasario 16 d.) pateiktą informaciją apie parlamentarų susitikimus su nevyriausybinių organizacijų, verslo ir profsajungų atstovais, registruotais lobistais ir kitomis interesų grupėmis.

Žemiau pateikiame esmines išvagas ir rekomendacijas.

- I. 2021 m. Seimo pavasario sesijos metu **pusė (68) parlamentarų paskelbė apie 525 susitikimus** su interesų grupėmis ir registruotais lobistais.
- II. **Visi vienos frakcijos (Laisvės frakcija) nariai** paskelbė po bent vieną susitikimą su interesų grupių atstovais, iš viso – 141 susitikimą.
- III. Daugiausiai susitikimų vyko su **verslo ir verslo asociacijų atstovais** (182).
- IV. Šeši daugiausiai susitikimų viešinantys parlamentarai **paskelbė trečdalį visų susitikimų**.
- V. **3 iš 8 frakcijų seniūnų ir 8 iš 16 komitetų pirmininkų** viešino savo susitikimus su interesų grupių atstovais.

TILS Seimo nariams siūlo:

- Susitikimus viešinti savo darbotvarkėse *lrs.lt* puslapyje.
- Viešinti visus susitikimus su (1) interesų grupėmis (asociacijomis, konfederacijomis, nevyriausybiniomis organizacijomis, paramos ir labdaros fondais ir kt.), (2) registruotais lobistais ir (3) susitikimus, kurių metu politikas gauna pasiūlymų, susijusių su norminių teisės aktų priėmimu, pakeitimu ar panaikinimu.
- Darbotvarkėse nurodyti, su kokios organizacijos atstovais susitinkama, kokios jų pareigos, kur ir kada susitinkama, koks susitikimo tikslas ar tema, aiškiai įvardinti, kokie klausimai aptariami susitikimo metu.

Daugiau TILS pasiūlymų, susijusių su Seimo duomenimis, galite rasti www.manoseimas.lt

METODOLOGIJA

Siekdami tyrimo tikslų:

- Tikrinome viešas darbotvarkes, patalpintas *Irs.lt* (tais atvejais, kai Seimo narys (-ė) buvo paskirtas ministru (-e), papildomai peržiūrėti ir suskaičiuojami susitikimai su interesų grupių atstovais, skelbiami jo/jos, kaip ministro (-ės), darbotvarkėse);
- Skaičiavome, kiek susitikimų su interesų grupėmis pavišino kiekvienas parlamentaras (-ė) nuo 2021 m. rugsėjo 10 d. iki 2022 m. vasario 16 d. imtinai;
- Analizavome įrašų turinį;
- Skaičiavome, kaip susitikimus viešina skirtingų frakcijų nariai.¹

Vertinime naudojamos sąvokos:

- **Interesų grupė** – tai gyventojų grupė ir/ arba juridiniai asmenys, kurie siekia daryti įtaką priimant politinius ir/ arba administracinius sprendimus;
- **Susitikimas su interesų grupe** – susitikimas, kurio metu galima buvo siekiama dalyvauti priimant sprendimus. Kadangi darbotvarkėse Seimo nariai retai aiškiai nurodo susitikimo tikslą, TILS darė prielaidą, kad susitikimai su interesų grupėmis yra susitikimai su: verslininkais, lobistais, verslo įmonėmis, verslo asociacijomis, religinių bendruomenių atstovais, nevyriausybinėmis ir profesinėmis organizacijomis, asociacijomis (įskaitant paramos ir labdaros fondus), akademikais ir pan.

Į susitikimų sąrašą buvo neįtraukti šie susitikimai:

- su valstybės tarnautojais, diplomatais, užsienio delegacijų svečiais bei kitais politikais;
- pernelyg plačiai ir abstrakčiai įvardinti susitikimai, kai, pavyzdžiui, nurodomas tik asmens vardas arba tik sritis, kurioje veikia interesų grupė („susitikimas su antstoliais, sportininkais“ ir pan.);
- su rinkėjais arba kai politikai dalyvauja renginiuose, parodų atidarymuose, knygų pristatymuose, konferencijose ir pan.;
- viešinti asmeninėse socialinių tinklų paskyrose.

¹ Frakcijų paskelbtų susitikimų skaičius yra sudaromas iš frakcijai priklausančių individualių Seimo narių susitikimų skaičiaus. Tai reiškia, kad parlamentarui pakeitus frakciją, jo / jos nauji susitikimai bus priskirti tai frakcijai, prie kurios jis / ji prisijungė.

2. TYRIMO REZULTATAI

2021 m. Seimo rudens sesijos metu beveik pusė (68) parlamentarų paskelbė 525 susitikimus su interesų grupėmis ir registruotais lobistais. Prieš ketverius metus, 2017 m. rudenį, 60 parlamentarų pranešė apie 496 tokius susitikimus.

Daugiausiai susitikimų 2021 m. rudens sesijos metu deklaravo Laisvės frakcijos narė Aušrinė Armonaitė – 59 susitikimus, Seimo pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen – 39 susitikimus, Liberalų sąjūdžio frakcijos narys Simonas Gentvilas – 32 susitikimus. Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos nariai Andrius Vyšniauskas ir Dalia Asanavičiūtė bei Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ narė Vilija Targamadzė paskelbė po 21 susitikimą. (Priedas nr. 4)

Valdančiosios frakcijos paskelbė beveik keturis kartus daugiau susitikimų (381 susitikimą) negu Seimo opozicija – 105 susitikimus.

Aktyviausiai susitikimus skelbė Laisvės frakcijos nariai. 11 iš 11 parlamentarų deklaravo po bent vieną susitikimą su interesų grupių atstovais, iš viso – 141 tokį susitikimą. (Priedas nr. 2)

8 iš 12 Liberalų sąjūdžio frakcijos narių paviešino 55 susitikimus, 9 iš 15 Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ narių paviešino 37 susitikimus. 6 iš 12 Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos narių deklaravo 32 susitikimus, 23 iš 50 Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narių – 185 susitikimus, 8 iš 21 Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos nario – 34 susitikimus, 2 iš 10 Darbo partijos frakcijos narių paviešino 2 susitikimus su interesų grupių atstovais ir registruotais lobistais. Nė vienas iš Lietuvos regionų frakcijos narių nepaskelbė susitikimų. (Priedas nr. 3)

Savo susitikimus su interesų grupių atstovais viešino 3 iš 8 frakcijų seniūnų ir 8 iš 16 komitetų pirmininkų.

Daugiausiai paskelbtų susitikimų vyko su verslininkais ir verslo asociacijomis (182). Iš jų 45 susitikimai vyko su lobistų sąrašė registruotomis verslo asociacijomis ir įmonėmis. Apie ketvirtadalis susitikimų (141) vyko su NVO ir kitomis ne pelno siekiančiomis organizacijomis. (Priedas nr. 1)

3. PRIEDAI

PRIEDAS NR. 1. SUSITIKIMAI SU INTERESŲ GRUPĖMIS

	VERSLAI IR VERSLO ASOCIACIJOS		NVO IR VIETOS BENDRUOMENĖS		PROFESINĖS SĄJUNGOS		REGISTRUOTI LOBISTAI		KITI SUSITIKIMAI ²	
	2021 RUD.	2021 PAV.	2021 RUD.	2021 PAV.	2021 RUD.	2021 PAV.	2021 RUD.	2021 PAV.	2021 RUD.	2021 PAV.
Susitikimų skaičius	182	199	141	172	19	19	6	11	177	253
Proc. nuo visų susitikimų	34,7%	30,4%	26,9%	26,3%	3,6%	2,9%	1,1%	1,7%	33,7%	38,7%

PRIEDAS NR. 2. SUSITIKIMŲ VIEŠINIMAS FRAKCIJOSE: SUSITIKIMŲ SU INTERESŲ GRUPĖMIS VIEŠINIMAS

FRAKCIJA	FRAKCIJOS DYDIS		VIEŠINANČIŲ SKAIČIUS		VIEŠINANČIŲ DALIS FRAKCIJOJE	
	2021 RUD.	2021 PAV.	2021 RUD.	2021 PAV.	2021 RUD.	2021 PAV.
Darbo partijos	10	10	2	5	20%	50%
Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“ ³	15	-	9	-	60%	-
Laisvės	11	11	11	11	100%	100%
Liberalų sąjūdžio	12	12	8	10	66,7%	83,3%
Lietuvos regionų	9	9	0	1	0%	11,1%
Lietuvos socialdemokratų partijos	12	13	6	6	50%	46,2%
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos	21	32	8	11	38,1%	34,4%
Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų	50	50	23	23	46%	46%

² Į šią kategoriją patenka susitikimai su švietimo ir mokslo atstovais (102; 57,6%), medicinos atstovais (18; 10,2%), socialinės rūpybos įstaigų atstovais (14; 8%), meno ir kultūros įstaigų atstovais (13; 7,4%), sporto atstovais (7, 4%), religinių bendruomenių atstovais (7, 4%), žiniasklaidos atstovais, kai nenurodoma, jog vyko interviu (5; 2,8%), įvairių iniciatyvų atstovais (6, 3,4%) bei kiti pavieniai susitikimai (5, 2,8%).

³ Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“ susikūrė 2021 m. rugsėjo 10 d.

PRIEDAS NR. 3. SUSITIKIMŲ VIEŠINIMAS FRAKCIJOSE: PAVIEŠINTŲ SUSITIKIMŲ SKAIČIUS

FRAKCIJA	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS		SUSITIKIMŲ DALIS	
	2021 RUD.	2021 PAV.	2021 RUD.	2021 PAV.
Darbo partijos	2	13	0,4%	2%
Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“	37	-	7,1%	-
Laisvės	141	149	26,9%	22,8%
Liberalų sąjūdžio	55	84	10,5%	12,8%
Lietuvos regionų	0	3	0%	0,5%
Lietuvos socialdemokratų partijos	32	45	6,1%	6,9%
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos	34	55	6,5%	8,4%
Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų	185	256	35,2%	39,1%

PRIEDAS NR. 4. ATSKAITINGUMO LYDERIAI

SEIMO NARYS	SUSITIKIMŲ SKAIČIUS		KADENCIJŲ SKAIČIUS	FRAKCIJA ⁴
	2021 RUD.	2021 PAV.		
Aušrinė Armonaitė	59	30	2	LF
Viktorija Čmilytė-Nielsen	39	32	3	-
Simonas Gentvilas	32	34	2	LSF
Dalia Asanavičiūtė	21	18	1	TS-LKDF
Vilija Targamadzė	21	23	1	DFVL
Andrius Vyšniauskas	21	14	1	TS-LKDF
Dainius Kreivys	19	8	3	TS-LKDF
Ingrida Šimonytė	17	32	2	TS-LKDF

⁴ Trumpiniai:

Darbo partijos frakcija – DPF,
 Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“ – DFVL,
 Laisvės frakcija – LF,
 Liberalų sąjūdžio frakcija – LSF,
 Lietuvos regionų frakcija – LRF,
 Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija – LSDPF,
 Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija – LVŽSF,
 Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – TS-LKDF.

Guoda Burokienė	16	4	2	LVŽSF
Orinta Leiputė	16	12	2	LSDPF
Evelina Dobrovolska	15	15	1	LF
Kasparas Adomaitis	13	28	1	LF
Gintarė Skaistė	13	4	2	TS-LKDF
Justas Džiugelis	12	38	2	TS-LKDF
Matas Maldeikis	12	1	1	TS-LKDF
Monika Navickienė	12	29	2	TS-LKDF
Linas Slušnys	12	14	1	TS-LKDF
Ligita Girskienė	11	4	1	LVŽSF
Artūras Žukauskas	11	6	1	LF
Morgana Danielė	10	21	1	LF
Tomas Vytautas Raskevičius	9	6	1	LF
Ieva Pakarklytė	8	7	1	LF
Andrius Kupčinskas	7	13	2	TS-LKDF
Vytautas Mitalas	7	17	1	LF
Domas Griškevičius	6	3	1	DFVL
Linas Kukuraitis	6	0	1	DFVL
Andrius Bagdonas	5	0	1	LSF
Rima Baškienė	5	14	5	DFVL
Aistė Gedvilienė	5	4	2	TS-LKDF
Eugenijus Gentvilas	5	9	4	LSF
Andrius Navickas	5	1	2	TS-LKDF
Monika Ošmianskienė	5	2	1	LF
Jurgita Šiugždiniene	5	29	1	TS-LKDF
Algirdas Butkevičius	4	14	7	DFVL
Vytautas Juozapaitis	4	5	3	TS-LKDF
Audrius Petrošius	4	10	1	TS-LKDF
Laima Liucija Andrikienė	3	3	4	TS-LKDF
Vytautas Bakas	3	0	2	DFVL

Gabrielius Landsbergis	3	4	2	TS-LKDF
Raimundas Lopata	3	4	1	LSF
Viktoras Pranckietis	3	22	2	LSF
Jurgita Sejonienė	3	0	1	TS-LKDF
Romualdas Vaitkus	3	1	1	LSF
Arvydas Anušauskas	2	5	4	TS-LKDF
Tomas Bičiūnas	2	1	1	LSDPF
Irena Haase	2	1	2	TS-LKDF
Silva Lengvinienė	2	2	1	LF
Arminas Lydeka	2	1	5	LSF
Marius Matijošaitis	2	15	1	LF
Zenonas Streikus	2	5	2	DFVL
Tomas Tomilinas	2	0	2	DFVL
Stasys Tumėnas	2	15	2	LVŽSF
Kristijonas Bartoševičius	1	9	1	TS-LKDF
Valentinas Bukauskas	1	5	5	DPF
Jonas Jarutis	1	1	2	LVŽSF
Linas Jonauskas	1	5	1	LSDPF
Ričardas Juška	1	2	2	LSF
Asta Kubilienė	1	0	2	LVŽSF
Deividas Labanavičius	1	0	1	LVŽSF
Andrius Mazuronis	1	1	4	DPF
Aušrinė Norkienė	1	2	2	LVŽSF
Edmundas Pupinis	1	0	4	TS-LKDF
Eugenijus Sabutis	1	3	1	LSDPF
Lukas Savickas	1	0	1	DFVL
Dovilė Šakalienė	1	0	2	LSDPF
Robertas Šarknickas	1	5	2	LVŽSF
Arūnas Valinskas	1	1	1	TS-LKDF
Kęstutis Vilkauskas	1	1	1	LSDPF

